

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí konanom dňa 23. apríla 2008 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Tomana a sudcov JUDr. Jozefa Kanderu a JUDr. Pavla Farkaša v trestnej veci proti obvinenému **F. M.**, pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 15. mája 2007, sp. zn. 7 To 46/2007 rozhodol

t a k t o :

Uznesením Krajského súdu v Košiciach z 15. mája 2007, sp. zn. 7 To 46/2007 a v konaní ktoré mu predchádzalo

b o l p o r u š e n ý z á k o n

z dôvodu § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v ustanoveniach § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por., § 2 ods. 12, § 241 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a § 348 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. **v prospech** obvineného **F. M.**.

Toto uznesenie **s a z r u š u j e.**

Zároveň sa zrušuje uznesenie Okresného súdu Košice I z 10. mája 2007, sp. zn 0 T 18/07.

Okresnému súdu Košice I **s a p r i k a z u j e**, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e :

Uznesením sudcu Okresného súdu Košice I zo dňa 10. mája 2007, sp. zn. 0 T 18/2007, bolo trestné stíhanie proti obvinenému F. M. podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zastavené pre skutok, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

koncom mesiaca apríl 2007 neoprávnene vstúpil z M. R. na územie S.R., odkiaľ prešiel do K., kde bol kontrolovaný hliadkou Pohotovostnej motorizovanej jednotky, Odboru poriadkovej polície, Krajského riaditeľstva Policajného zboru Košice v C. bare na ulici K., pričom bolo zistené, že rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 6 T 236/00 zo 7. júla 2000, mu bol uložený trest vyhodenia z územia Slovenskej republiky.

Okresný súd odôvodnil svoje rozhodnutie v podstate tým, že konaním obvineného neboli naplnené všetky znaky žalovaného prečinu, pretože obvinený sa na území Slovenskej republiky zdržiava z vážneho dôvodu, ktorým je snaha kontaktovať sa so svojou rodinou – manželkou P. N., s ktorou uzatvoril manželstvo dňa X. v P. pred orgánom OSN a ich spoločnými dvomi deťmi M. M. a A. M., ktorí majú trvalý pobyt v K.

Krajský súd v Košiciach, stotožniac sa s názorom okresného súdu, uznesením sp. zn. 7 Tos 43/2007, zo dňa 15. mája 2007 sťažnosť, ktorou okresný prokurátor rozhodnutie okresného súdu napadol podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

Proti vyššie citovanému uzneseniu Krajského súdu v Košiciach podal generálny prokurátor Slovenskej republiky, ako oprávnená osoba podľa § 369 ods. 2 písm. a/ Tr. por. dovolanie, pričom tento mimoriadny opravný prostriedok oprel o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., t.j., že rozhodnutie

je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Generálny prokurátor namietal správnosť záverov vyjadrených v napadnutom uznesení, keď krajský súd podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006, zamietol sťažnosť okresného prokurátora, podanú proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bolo trestné stíhanie obvineného F. M. zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Preto, pokiaľ okresný a krajský súd posúdili skutok obvineného takto, zásadne bol porušený zákon v jeho prospech.

Generálny prokurátor v odôvodnení dovolania vyjadril názor, že súdy uprednostnili ľudské práva obvineného – cudzinca, ktorý bol už dvakrát vykázaný z územia Slovenskej republiky, kde sa dopustil trestnej činnosti iného druhu, nad záujem štátu na ochrane štátnych hraníc pred nelegálnym vstupom cudzincov a nelegálnym pobytom na jeho území, záujem na migračnej politike štátu, ale najmä aj na záujme štátu na rešpektovaní a riadnom výkone rozhodnutí súdov a iných orgánov verejnej moci.

Generálny prokurátor preto navrhol, aby dovolací súd vyslovil podľa § 386 ods. 1 Tr. por. porušenie zákona v prospech obvineného F. M., zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a prikázal okresnému súdu, aby vec znovu prorokoval a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) po zistení, že niet žiadneho zákonného dôvodu pre odmietnutie dovolania generálneho prokurátora, preskúmal na verejnom zasadnutí (§ 384 ods. 1 Tr. por.) zákonnosť a odôvodnenosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému dovolateľ podal dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo so zameraním sa na dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. uvedené v podanom dovolaní (ktorými je podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd viazaný) a zistil, že dovolací dôvod uplatnený generálnym prokurátorom je opodstatnený.

Závery okresného súdu uvedené v uznesení zo dňa 10. mája 2007, sp. zn. O T 18/07, ktorým nebol skutok obvineného, právne posúdený ako trestný čin a v konečnom dôsledku aj závery krajského súdu hodnotí dovolací súd ako nesprávne.

Pri posudzovaní konania obvineného je nutné brať na zreteľ materiálne a vecné aspekty, ako aj všeobecné princípy vyplývajúce z Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách (ďalej len Dohovor) a vyplývajúce z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, z hľadiska ktorých je potrebné konanie obvineného hodnotiť, a ktoré sú zásadne relevantné pre konečné právne posúdenie predmetnej veci.

Podľa článku 8 Dohovoru, každý má právo na rešpektovanie svojho skromného a rodinného života, obydli a korešpondencie. Štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

V danej súvislosti treba teda zdôrazniť niektoré základné princípy, relevantné pri riešení predmetného veci, najmä pri zodpovedaní otázky, či obvinený naplnil pojmové znaky prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., najmä pojmový znak neoprávneného zdržiavania sa na území Slovenskej republiky „bez vážneho dôvodu“ a to osobitne vo vzťahu k právu obvineného vyplývajúceho z vyššie citovaného čl. 8 Dohovoru.

Štát je nepochybne oprávnený ku kontrole vstupu cudzincov na svoje územie a kontrole ich pobytu na ňom, štát má tiež právomoc vyhostiť cudzinca odsúdeného v trestnom konaní.

V súvislosti s riešením naznačeného problému je potrebné zohľadniť viaceré aspekty, najmä intenzitu väzby k štátu na mieru integrovanosti osoby najmä v súvislosti s dĺžkou pobytu v štáte, z ktorého bol vyhostený, spôsob života a povaha trestnej činnosti, ktorej sa cudzinec dopustil ako aj cudzincova rodinná situácia,

najmä doba od svadby a iné faktory vyjadrujúce úspešnosť rodinného života napr. tiež či manželka vedela o jeho trestnej činnosti, v čase keď vstupovala do rodinných vzťahov, či majú deti, koľko a v akom veku a z tohto hľadiska možnosť ich integrácie v krajine obvineného, vážnosť problémov, do ktorých sa môže rodina dostať v štáte pôvodu obvineného a podobne.

Z obsahu spisu vyplýva, že F. M. sa narodil v štáte S. a Č. H. v meste P., dosiahol vzdelanie stavebného technika na Strednej stavebnej škole a na územie Slovenska (bývalého Československa) prišiel prvý krát v roku 1991 (zápisnica o výpovedi F. M., zo dňa 8. mája 2007), kde sa zoznámil s P. N., s ktorou počas konkubinátneho spolužitia sa im narodili dve deti, dcéry M., nar. X. a A., nar. X.. S menovanou uzavrel sobáš v auguste X. v P. Obsahom trestného spisu sú aj rodné listy M. M., nar. X. a A. M., nar. X..

Z relevantných častí spisového materiálu ďalej vyplýva, že rozhodnutím Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Prešov č.j. PZ-10-8/CP-94 z 11. augusta 1994, bol obvinený M. vyhostený z územia Slovenskej republiky so zákazom vstupu a pobytu na území Slovenska do 30. júla 2003.

Rozsudkom Obvodného súdu Bratislava V, sp. zn. 1 T 119/92 zo 14. mája 1996, bol obvinený odsúdený pre trestný čin neoprávneného užívania cudzej veci spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 249 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 na trest vyhostenia.

Rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 6 T 236/00 zo 7. júla 2000, bol obvinený opätovne odsúdený pre trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, a pre trestný čin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate a úradnej uzávery podľa § 176 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 za to, že od decembra 1997 sa neoprávnene zdržiaval na území Slovenskej republiky, kde vstúpil mimo hraničný priechod, pričom v Bratislave si zabezpečil falošný cestovný pas a vodičský preukaz. Za to mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere štyroch mesiacov so zaradením pre výkon trestu do I. nápravno-výchovnej skupiny a trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky.

Z úradného záznamu polície zo dňa 7. mája 2007 je zrejme, že obvinený bol v tento deň kontrolovaný v C. bare v K. na základe hlásenia o výtržnosti, z ktorej mal byť podozrivý a následne pri kontrole totožnosti policajnej hliadke uviedol nepravé meno – B. G. a nepravdivý dátum narodenia - 29. apríla 1965.

Z výpisu matričnej knihy manželstiev dočasnej správy Spojených národov v K. je zrejme, že dňa 31. augusta X. v P. uzavreli F. M. a P. N. manželstvo.

Podľa vyjadrenia riaditeľa konzulárneho odboru Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 307.107/2001-KONZ/3 zo dňa 13. augusta 2001, doklady vydávané orgánom Spojených národov na území K. nie sú v Slovenskej republike akceptované. Relevantné sú len verejné listiny vydávané úradmi terajšej Zväzovej republiky Juhoslávia.

Obvinený F. M. prišiel teda na územie dnešnej Slovenskej republiky vo veku svojich 24 rokov, kedy sa oznámil s budúcou matkou svojich detí. Dovtedy žil vo svojej domovskej krajine, kde sa, podľa jeho vlastných vyjadrení venoval štúdiu. Z obsahu trestného spisu vyplýva, že na Slovensku sa dopustil majetkovej trestnej činnosti a trestnej činnosti súvisiacej s rušením činnosti štátnych orgánov.

Deti narodené z jeho vzťahu s P. N. v čase prvého rozhodnutia o jeho vyhostení z územia Slovenskej republiky (v auguste 1994) ešte neboli narodené.

V jeho domovskej krajine sa v roku 1995 skončila vojna a došlo k mierovej konsolidácii krajiny.

V daných súvislostiach v súlade s názorom dovolateľa je potrebné zdôrazniť aj skutočnosť, že z obsahu trestného spisu nevyplýva, že by obvinený počas obdobia niekoľkých rokov, po príchode na územie Slovenskej republiky, urobil relevantné konkrétne kroky, aby sa pokúsil svoj pobyt oficiálne legalizovať a uplatniť tak svoje právo vyplývajúce z článku 8 ods. 1 Dohovoru a taktiež nie je zrejme, či na území nášho štátu niekedy pracoval a z akých prostriedkov tu hradil svoje životné potreby, resp. životné potreby svojej rodiny.

Najvyšší súd tiež konštatuje, že v rámci dovolacieho konania sa nepodarilo obvinenému doručiť žiadnu zásielku (predvolanie na verejné zasadnutie, odpis dovolania, ustanovenie obhajcu) a to ani na adresu bydliska P. N. v K. (údajne jeho prechodného bydliska) a rovnako ani v mieste jeho trvalého bydliska v P., na základe ktorej skutočnosti možno dôvodne predpokladať, že na adrese pobytu svojej rodiny (ale ani v mieste jeho trvalého bydliska) najmenej od decembra 2007, sa nezdržiava. Tieto okolnosti vnášajú skôr pochybnosti o tom, či obvinený prejavuje skutočný záujem o svoju rodinu.

Z hľadiska procesného postupu, pre nedoručenie upovedomenia o verejnom zasadnutí obvinenému, dovolací súd v zmysle § 390 Tr. por. o konaní verejného zasadnutia upovedomil len jeho obhajcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky napriek zisteným skutočnostiam nespochybňuje, že vzájomný osobný kontakt obvineného s rodinou - svojimi deťmi a ich matkou je z hľadiska práva na súkromný a rodinný život dôležitý, avšak, vzhľadom na celý komplex ďalších okolností (ktoré sú z doposiaľ zadokumentovaných dôkazov zrejmé len čiastočne) sa v danom prípade záujem štátu na ochrane pred jeho nelegálnym pobytom na území nášho štátu javí byť závažnejším a prevažujúcim.

Za daného stavu preto uznanie existencie zákonného pojmového znaku „vážneho dôvodu“ pri prečine marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. v konkrétnom prípade sa javí ako predčasné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s názorom dovolateľa, že z hľadiska formálno-právneho, predmetné rozhodnutia Okresného súdu Košice I a Krajského súdu v Košiciach, sú v rozpore s dvoma predchádzajúcimi vyššie citovanými rozhodnutiami (Obvodného súdu Bratislava 5 a Okresného súdu Košice II), ktorým boli obvinenému F. M. uložené tresty trvalého vyhostenia z územia Slovenskej republiky. V danej súvislosti treba zdôrazniť, že Okresný súd Košice II, svojim rozhodnutím nezistil vážny dôvod vstupu a pobytu obvineného na územie nášho štátu, pričom uznesením Okresného súdu Košice I, sp. zn. OT 18/07 zo dňa 10. mája 2007, došlo k negácii predchádzajúceho právoplatne uloženého trestu

vyhostenia a v rozpore s právoplatne uloženým takýmto trestom bol pobyt obvineného na území Slovenska legalizovaný.

Zastavením trestného stíhania obvineného F. M. došlo nepochybne k porušeniu zákona v jeho prospech, a preto z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. uvádzaným generálnym prokurátorom Slovenskej republiky a rozsudkom vyslovil porušenie zákona v prospech obvineného F. M. uznesením Krajského súdu v Košiciach z 15. mája 2007, sp. zn. 7 To 46/2007 a v konaní, ktoré mu predchádzalo v ustanoveniach § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por., § 2 ods. 12, § 241 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a § 348 ods. 1 písm. c/ Tr. zák.

Napadnuté uznesenie, ako aj uznesenie Okresného súdu Košice I z 10. mája 2007, sp. zn. 0 T 18/07, preto zrušil a okresnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prorokoval a rozhodol.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. apríla 2008

**JUDr. Pavol T o m a n, v.r.
predseda senátu**

Vypracoval: JUDr. Pavol Farkaš

Za správnosť vyhotovenia:

